

PROGRAMMABEGROTING 2017

MEERJARENRAMING 2018 - 2020

Colofon	
Versienummer:	V0.3
Status:	Concept

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
1.1	Regionaal Beleidsplan VRGZ 2016-2019	2
1.2	Kaders: algemene ontwikkelingen	3
2	Programma Crisis- en Rampenbestrijding	5
2.1	Risicobeheersing	5
2.2	Incidentbestrijding	8
3	Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	12
4	Paragrafen	14
4.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	14
4.2	Weerstandsvermogen	14
4.3	Risicobeheersing	15
4.4	Kengetallen	15
4.5	Treasury	16
4.6	Investeringsbegroting en onderhoud kapitaalgoederen Brandweer	17
4.7	Verbonden partijen	17
4.8	Organisatie en bedrijfsvoering	18
5	Financiële begroting	23
5.1	Overzicht van baten en lasten in begroting Crisis- en Rampenbestrijding	24
5.2	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de begroting Crisis- en Rampenbestrijding	27
5.3	Overzicht van baten en lasten in de begroting RAV	29
5.4	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de begroting RAV	31
5.5	Geplande investeringen	33
5.6	Bijdrage deelnemende gemeenten	35
5.7	Overzicht van baten en lasten in de begroting Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	36
5.8	Uiteenzetting financiële positie Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	37
5.9	Grondslagen van resultaatbepaling en waardering	39
6	Verklaring van afkortingen	42

1 Inleiding

De programmabegrotingen van de VRGZ zijn opgesteld volgens de indeling van het Regionaal Beleidsplan. In dit plan zijn de bestuurlijke ambities voor de komende jaren verwoord.

Eens in de vier jaar stelt de veiligheidsregio zo'n regionaal beleidsplan vast.

In 2015 heeft het algemeen bestuur een regionaal beleidsplan VRGZ 2016-2019 voorlopig vastgesteld en besloten gemeenten en partners in de gelegenheid te stellen hun zienswijzen te geven. Met kennisneming van de ontvangen zienswijzen van gemeenten wordt het beleidsplan geagendeerd ter vaststelling voor de vergadering van 30 juni 2016. Gezien de reacties die zijn gegeven tijdens informatieavonden bij gemeenten is men tevreden over de hoofdlijnen van het beleidsplan. Met inachtneming van deze positieve reacties en het gegeven dat formeel het beleidsplan nog moet worden vastgesteld en eventueel kan leiden tot wijzigingen wordt hierna ingegaan op de hoofdlijnen van het beleidsplan, omdat het plan de basis vormt voor de komende activiteiten van VRGZ. “

Bij het opstellen van de programmabegroting 2017 en meerjarenraming 2018-2020 (in de periode tussen eind 2015 tot ongeveer eerste kwartaal 2016) is uitgegaan van het Regionaal Beleidsplan.

Nieuw ten opzichte van de opzet van voorgaande programmabegrotingen is dat er een onderscheid is gemaakt tussen teksten die betrekking hebben op de organisatie van de VRGZ en de invulling van de taken door de VRGZ ('going concern') en de teksten die betrekking hebben op de ambities in het jaar waarvoor de begroting is opgesteld. De teksten over de 'going concern' activiteiten van de VRGZ zijn in een aparte bijlage 'Wat is en doet de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid' aan deze programmabegroting toegevoegd. Beoogd doel is een compactere programmabegroting die sneller inzicht biedt in de beoogde ambities.

In 2015 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) aangepast, onder andere ten aanzien van de termijnen van het aanleveren van de programmabegrotingen bij de gemeenten en voor het kunnen indienen van zienswijzen over die begroting door de raden van de deelnemende gemeenten. De termijnen, vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling VRGZ, pasten en passen ruim binnen de wettelijk vastgelegde termijnen.

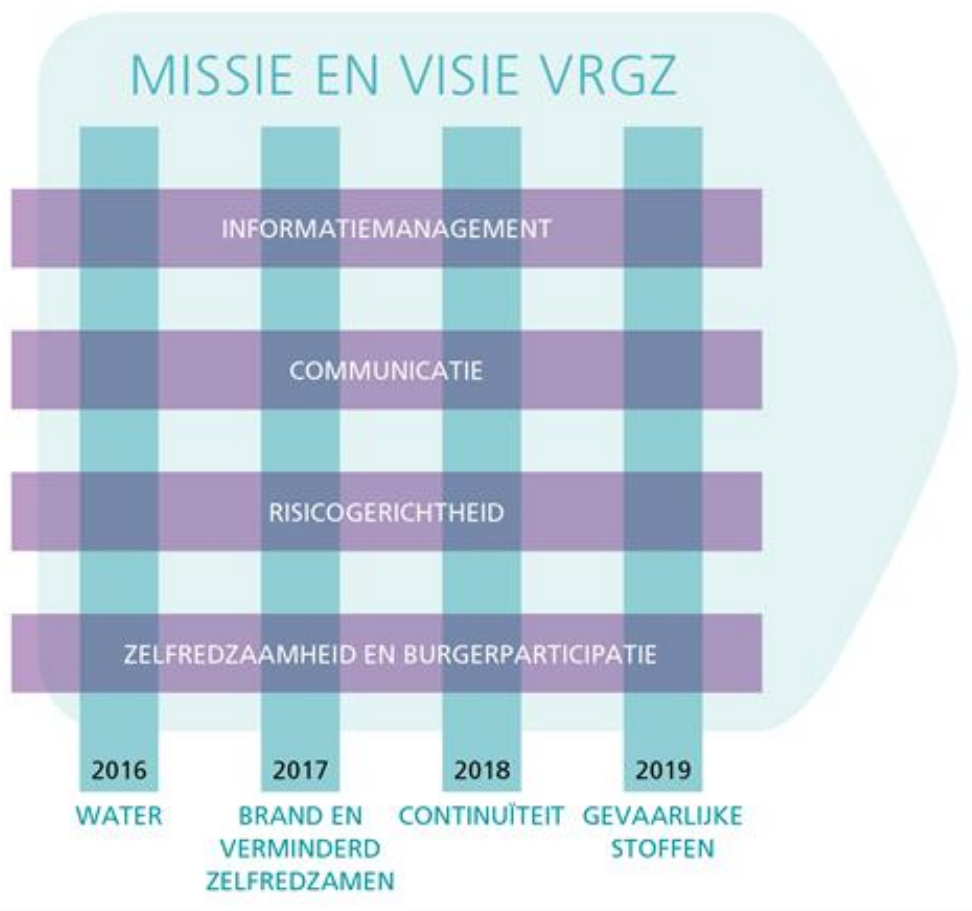
1.1 Regionaal Beleidsplan VRGZ 2016-2019

Overkoepelend voor alle ambities voor de komende vier jaar is het begrip 'integraliteit': het vinden van samenhang en bundelen van krachten binnen en buiten onze organisatie.

Het beleidsplan is opgebouwd volgens een aantal regionale en landelijke ontwikkelingen die zijn geclusterd tot vier thema's: informatiemanagement, communicatie, risicogerichtheid en zelfredzaamheid en burgerparticipatie.

Tevens richt het beleidsplan de aandacht op de belangrijkste risico's in Gelderland-Zuid die zijn genoemd in het regionaal risicoprofiel. Deze zijn in het beleidsplan weggezet als jaarthema's. Doel van een jaarthema is om een belangrijk risico in de volle breedte te bekijken en te onderzoeken.

Hieronder wordt schematisch weergegeven hoe het beleidsplan er uit ziet. De vier regionale en landelijke thema's zijn horizontaal aangeduid, de jaarthema's verticaal. Het integrale werken is er als het ware als een satéprikker dwars doorheen gestoken.

1.2 Kaders: algemene ontwikkelingen

Er worden voor het jaar 2017 geen beleidsbesluiten verwacht die leiden tot een extra financiële uitzetting, hogere bijdragen van de deelnemende gemeenten of verschuivingen tussen de begrotingsprogramma's.

In de programmabegroting 2017 en meerjarenraming 2017-2020 is zo veel mogelijk rekening gehouden met nu al voorzienbare ontwikkelingen die op de veiligheidsregio afkomen. Voor een aantal ontwikkelingen geldt dat deze weliswaar bekend zijn, maar de beleidsmatige en financiële consequenties voor de veiligheidsregio zijn op dit moment nog onduidelijk. Hieronder worden deze ontwikkelingen genoemd.

1.2.1 Landelijke Meldkamerorganisatie

In 2011 heeft het kabinet besloten tot een schaalvergroting van de meldkamers in Nederland. Er komt een Landelijke Meldkamerorganisatie (LMO) die bestaat uit tien meldkamers, naar analogie van het aantal politieregio's. De LMO is onderdeel van de Nationale Politie. De meldkamer Oost-Nederland, waarin de meldkamers van de Veiligheidsregio's IJsselland, Twente, Noord- en Oost-Gelderland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid opgaan, wordt gehuisvest in Apeldoorn. In samenspraak met de landelijke kwartiermaker, die in 2014 gestart is met haar werkzaamheden, wordt bekeken hoe de transitie wordt vormgegeven. Begin 2015 is een regionaal kwartiermaker LMO voor Oost-Nederland aangesteld, op voordracht van de besturen van de vijf betrokken veiligheidsregio's.

Op dit moment is het nog onduidelijk op welk moment de Gemeenschappelijke Meldkamer van Gelderland-Zuid opgaat in de nieuwe meldkamer Oost-Nederland. Dit betekent ook dat de financiële consequenties als gevolg van extra capaciteitsinzet op het dossier meldkamer nog onduidelijk zijn.

Evenmin is duidelijk wat de financiële consequenties zijn voor de exploitatie van de meldkamers (waaronder de door de politie voor de meldkamers te maken beheers- en instandhoudingskosten), en de consequenties van de bezuinigingstaakstelling van € 50 miljoen voor de gezamenlijke Veiligheidsregio's.

1.2.2 (Tijdelijke) Wet Ambulancezorg

Op 1 januari 2013 is de Tijdelijke Wet Ambulancezorg (Twaz) van kracht geworden. Deze Tijdelijke Wet regelt met name de procedure waarlangs RAV'en een zogenaamde 'aanwijzing' tot het verrichten van ambulancevervoer kunnen verkrijgen. In december 2012 heeft de RAV Gelderland-Zuid een dergelijke aanwijzing ontvangen. De Twaz geldt voor een periode van vijf jaar. Dit houdt in dat de nieuwe Wet Ambulancezorg op 1 januari 2018 van kracht zou moeten zijn. Onlangs is bekend geworden dat de werking van de Twaz wordt verlengd met een periode van 2 jaar. Dit betekent dat de nieuwe wet per 1 januari 2020 van kracht wordt.

1.2.3 Herverdeling gemeentelijke bijdragen aan de VRGZ

In 2016 heeft besluitvorming plaatsgevonden over een herziening van de verdeelsystematiek van de financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten aan de VRGZ. Deze nieuwe verdeelsystematiek wordt naar verwachting met ingang van het begrotingsjaar 2017 toegepast. Bij het opmaken van deze begroting zijn de exacte consequenties nog niet bekend. De wijzigingen zullen om die reden op een later moment door middel van een begrotingswijziging verwerkt worden.

1.2.4 Bezuinigingen

De begroting 2016 werd gepresenteerd met een tekort van € 471.000,-- in 2016 dat meerjarig oploopt naar € 594.000 in 2018. In verband met de herijking van de BDUR komt daar vanaf 2017 € 106.000,-- bij waardoor de totale bezuinigingsopdracht oploopt tot € 700.000,--. In de begroting 2017 is deze bezuinigingsopdracht ingevuld met bezuinigingsvoorstellen conform vaststelling in het Algemeen Bestuur van 5 november 2015.

2 Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Het programma Crisis- en Rampenbestrijding bestaat uit twee productgroepen: risicobeheersing en incidentbestrijding.

2.1 Risicobeheersing

Wat is het? Risicobeheersing behelst de structurele aandacht voor fysieke (on)veiligheid, het voorkomen en terugdringen van onveilige situaties en de zorg voor het beperken en beheersen van gevolgen voor en inbreuken op fysieke veiligheid.

Wat willen we bereiken? Het effect van de inspanningen van de VRGZ moet zijn dat mensen die wonen, werken en recreëren in Gelderland-Zuid op de hoogte zijn van de risico's die er zijn in de omgeving en dat zij ook zelf het maximale doen om risico's in huis of op het werk te beperken.

Wat gaan we daarvoor doen? **Integrale thema's uit het regionaal beleidsplan**

Informatiemanagement

In 2017 zal preparatieve data van de VRGZ en de crisispartners continue up-to-date worden gebracht/gehouden. Het gaat hier zowel om tekstuele als geografische informatie. Er wordt naar gestreefd deze informatie zoveel mogelijk 'real-time' te laten zijn.

Speerpunt van de brandweer is de ontwikkeling naar een informatiegestuurde organisatie: het managen van de informatiebronnen van de brandweer met het oogmerk de prestaties van de organisatie te beheersen en/of te verbeteren. Daardoor kunnen de bestuurlijke verantwoording, hoogwaardige risicoadvisering, effectieve incidentbestrijding én veilig optreden ondersteund worden. Onderdeel hiervan is het uitbreiden van het brandonderzoek. Het onderzoeken van oorzaken van branden, brandverloop, de effectiviteit van brandpreventieve voorzieningen en brandbestrijding levert veel leerzame informatie op.

Zelfredzaamheid en burgerparticipatie

In het kader van zelfredzaamheid zal de bevolking in 2017 voorgelicht worden over veiligheidsrisico's, waaronder brand en zelfredzaamheid. Voor burgerparticipatie zal gekeken worden naar één of meerdere pilots om te zien hoe die participatie vorm kan krijgen.

Een tweede speerpunt van de brandweer is brandveilig leven. Dit is een verzamelnaam voor voorlichtingsactiviteiten om de brandveiligheid in de directe leefomgeving te verbeteren. Dit gebeurt door het veiligheidsbewustzijn te versterken en de rol in het organiseren van de (eigen) veiligheid bij inwoners, instellingen en bedrijven te vergroten. Zelfredzaamheid is daar een onderdeel van. Acties richten zich op verschillende doelgroepen, waaronder (zelfstandig wonende) senioren.

Communicatie

In 2017 zal risicocommunicatie gebeuren via websites van VRGZ en gemeenten, tweets en informatiesessies rondom rampbestrijdingsplannen van BRZO-bedrijven.

Risicogerichtheid

Het instrument Ruimtelijke Veiligheid is in 2017 de pilotfase voorbij. Gemeenten en provincie ontvangen adviezen van de VRGZ en worden ondersteund bij veiligheidsaspecten rondom ruimtelijke ontwikkelingsvraagstukken. Er wordt hiermee voorgesorteerd op de Omgevingswet die naar verwachting per 1 januari 2018 in werking zal treden.

Om te ontwikkelen van een aanbodgerichte naar een vraaggerichte organisatie van de brandweezorg (wat is wanneer, waar nodig), wordt de brandweezorg gestuurd vanuit risico's.

Daarvoor is een brand- en hulpverleningsrisicoprofiel een noodzakelijke voorwaarde. Dit risicoprofiel geeft inzicht in de risico's binnen het verzorgingsgebied en vormt de basis voor het nieuw op te stellen Brandweezorgplan van Gelderland-Zuid. Daarnaast vormt het ook de basis voor beleidskeuzen waardoor de risicobenadering voor de gehele brandweezorg wordt toegepast.

Wettelijk gezien kan het risicoprofiel beperkt blijven tot brand. Om het gehele spectrum van brandweezorg te bestrijken kiest de VRGZ ervoor om ook hulpverlening en waterongevallen in dit profiel op te nemen. Het risicoprofiel bestaat uit een risico-inventarisatie en de analyse daarvan. Het algemeen bestuur heeft het brand- en hulpverleningsrisicoprofiel in november 2014 vastgesteld.

Het opleveren van het nieuwe Brandweezorgplan is voorzien voor eind 2016/begin 2017. In 2017 start de implementatie van dit Brandweezorgplan.

Overige thema's

Evenementen

De gezamenlijke regionale evenementenkalender is in 2016 totaal vernieuwd. In 2017 kunnen hiervan de vruchten geplukt worden in de vorm van nog duidelijkere procesinformatie ten behoeve van het aanvragen van evenementenvergunningen (bij gemeenten) en nog meer integrale en multidisciplinaire adviezen hiervoor.

Jaarthema 2017: brand en verminderd zelfredzamen

Alhoewel de VRGZ zich richt op alle in het regionaal risicoprofiel genoemde veiligheidsrisico's en incidenttypen wordt in 2017 extra aandacht besteed aan 'brand en verminderd zelfredzamen'. In de volle breedte - dus zowel op de gebieden informatiemanagement, zelfredzaamheid en burgerparticipatie, communicatie en risicogerichtheid – zal stilgestaan worden bij dit risico. Extra aandacht wordt ingezet op de doelgroep thuiswonende senioren.

Kerngegevens Risicobeheersing

Wat	Wie	Aantal
Planvorming		
Actueel regionaal risicoprofiel	Veiligheidsbureau	1
Actueel brandrisicoprofiel	Brandweer	1
Voorlichtingsvoertuig	Brandweer	1

Streefwaarden Risicobeheersing

Wat	Wie	Aantal
Informatiemanagement		
Afspraken over aansluiting crisispartners op LCMS	Veiligheidsbureau	1x per jaar
Onderhoud convenanten/afspraken crisispartners	Veiligheidsbureau GHOR	1x per jaar 2x per jaar
Zelfredzaamheid en burgerparticipatie		
Voorlichtingsactiviteiten	Brandweer/GHOR/ Veiligheidsbureau	300
Te bezoeken scholen, bedrijven, verzorgingscentra etc.	Brandweer Brandweer/GHOR/ Veiligheidsbureau	150

Communicatie

- **netwerkpartners**

Onderhoud van contacten met externe partners	Veiligheidsbureau GHOR	1x per jaar 2x per jaar Op aanvraag
Informatievoorziening van gemeenteraden		

- **risicocommunicatie**

Infotweets	Communicatie	12
Groei bereik via infotweets	Communicatie	10%

Risicogerichtheid

- **versterken proactief handelen**

Adviezen externe veiligheid	Brandweer	40
Adviezen industriële veiligheid	Brandweer	50
Adviezen vuurwerk	Brandweer	40
Adviezen veilig bouwen en gebruik	Brandweer	1.000
Adviezen afgegeven binnen geldende termijn	Brandweer	100%
Adviezen ruimtelijke veiligheid	Brandweer/GHOR	
Inspecties BRZO-bedrijven	Brandweer	25
Inspecties veilig bouwen en gebruik	Brandweer	2.000
<i>De genoemde aantallen zijn prognoses</i>		

Evenementen

Risico-evenementen waarvoor advies wordt afgegeven	Veiligheidsbureau GHOR	12 12
Aandachts-evenementen waarvoor advies wordt afgegeven	Veiligheidsbureau GHOR	25 80
Adviezen afgeven binnen geldende termijn	Veiligheidsbureau GHOR	100% 100%
Evenementen met ondersteuning/coördinatie	Veiligheidsbureau GHOR	12 19

2.2 Incidentbestrijding

Wat is het? Incidentbestrijding heeft betrekking op het managen van incidenten en de voorbereiding daarop. Hierbij wordt het begrip 'incident' breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf, maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten die volgens de letterlijke definitie niet een echte ramp of crisis zijn, maar wel een grote maatschappelijke impact hebben, waardoor adequaat en tijdig opschalen wenselijk is.

Wat willen we bereiken? Het effect van de inspanningen op het gebied van incidentbestrijding moet zijn dat de mensen die wonen, werken en recreëren in Gelderland-Zuid zien en ervaren dat incidenten adequaat en vakkundig worden aangepakt.

Wat gaan we daarvoor doen? **Integrale thema's uit het regionaal beleidsplan**
Om het gewenste effect te bereiken investeert de VRGZ in de volgende thema's: informatiemanagement, zelfredzaamheid en burgerparticipatie, communicatie en operationele inzet.

Informatiemanagement

Tijdens alle crisisinzetten zal gebruik gemaakt worden van de beschikbare preparatieve data. Dit is 'real-time'-informatie waarover met de eigenaren van de informatie afspraken zijn gemaakt over het delen hiervan.

Zelfredzaamheid en burgerparticipatie

Na bepaalde crisisinzetten is het goed om te onderzoeken of getroffen inwoners in voldoende mate zelfredzaam waren tijdens deze crises. De uitkomsten van dat onderzoek zijn belangrijk voor het vormgeven van activiteiten van risicocommunicatie. Tevens kan dit bijdragen aan het zoeken naar vormen van burgerparticipatie ten tijde van incidenten.

Communicatie

Ten tijde van crises zal de crisiscommunicatie-organisatie er voor zorgen dat inwoners snel voorzien worden van relevante informatie en handelingsperspectieven. Om het bereik zo groot mogelijk te maken worden verscheidene communicatiekanalen en –middelen ingezet.

Overige thema's

Operationele inzet

Bij oefeningen die georganiseerd worden voor de multidisciplinaire crisisstaven zal zeker aandacht zijn voor het jaarthema 'brand en verminderd zelfredzamen'. Zo zullen op ieder niveau de dilemma's rondom dit thema de revue passeren.

De brandweer zet in op:

1. Implementatie van het brandweezorgplan.
Als het Brandweezorgplan bestuurlijk vastgesteld wordt, wordt het in 2017 geïmplementeerd. De invulling van de posten wordt daarin afgestemd op risico's en biedt ruimte voor maatwerk in bezetting en type voertuig. Daardoor kan een differentiatie in kazernes ontstaan, die verschillende profielen kunnen krijgen. Hierdoor worden niet alleen opkomsttijden, maar ook zaken als slagkracht, voorlichting, rookmelderdichtheid, brandfrequentie, enzovoorts, in samenhang meegenomen.
2. Uitwerken visie op vrijwilligers, onder andere door:
 - De vrijwillige brandweeredwerker ook inzetten voor niet-repressieve taken, zoals het geven van voorlichting.
 - Werken met verschillende 'typen' van brandweervrijwilligers, door een onderscheid in preventieve, repressieve en onderhoudstaken.
 - De positie van de vrijwilliger als 'parttimer' onderzoeken (de relatie met de VRGZ).

Kerngegevens Incidentbestrijding

Wat	Wie	Aantal
Planvorming		
Actuele aanvalsplannen	Brandweer	903
Actuele bereikbaarheidskaarten	Brandweer	1652
BRZO-bedrijven	Brandweer	9
Alarmeringen		
Meldingen brandweezorg	Brandweer	4.500
Aansluitingen OMS	Brandweer	632
Meldingen OMS	Brandweer	1900
Leiding en coördinatie brandweer		
Regionaal commandant van dienst	Brandweer	3
Hoofdofficieren van dienst	Brandweer	9
Officieren van dienst	Brandweer	44
Leiding en coördinatie GHOR		
AC's geneeskundige zorg	GHOR	4
Officieren van dienst	GHOR	16
Hoofd Informatie	GHOR	4
Hoofd Ondersteuning	GHOR	4
Hoofd Publieke Gezondheid	GHOR	4
Hoofd Acute Gezondheid	GHOR	4
Leiding en coördinatie GRIP-organisatie		
Operationeel leiders ROT	Veiligheidsbureau	5
Leiders CoPI	Veiligheidsbureau	8
Informatiemanagers ROT	Veiligheidsbureau	4
Plotters ROT	Veiligheidsbureau	4
Informatiemanagers CoPI	Veiligheidsbureau	12
Secretarissen ROT/RBT	Veiligheidsbureau	11
Adviseurs pool crisiscommunicatie	Veiligheidsbureau	24
COH's beschikbaar en ingericht	Veiligheidsbureau	2
RCC's beschikbaar en ingericht	Veiligheidsbureau	1
Gemeentelijke functionarissen beschikbaar	Veiligheidsbureau	92
Eenheden brandweer		
Kazernes	Brandweer	36
Tankautospuiten	Brandweer	56
Hulpverleningsvoertuigen	Brandweer	4
Redvoertuigen	Brandweer	6
Blusboten	Brandweer	2
Snel Inzetbare Voertuigen	Brandweer	2
Manschappen A	Brandweer	700
Vrijwilligers	Brandweer	736
Beroepskrachten	Brandweer	200

Streefwaarden Incidentbestrijding

Wat	Wie	Aantal
Informatiemanagement		
Brandweervoertuigen met digitale bereikbaarheidskaart	Brandweer	42
CaCo's 24/7 beschikbaar (6,4 fte / 8 mdw)	Meldkamer	1
Actueel Slachtoffer Informatiesysteem	GHOR/VB	1
Zelfredzaamheid en burgerparticipatie		
Beroep doen op zelfredzaamheid		
Beroep doen op burgerparticipatie		
Communicatie – crisiscommunicatie		
Calamiteitenwebsite beschikbaar en ingericht		1
Snel handelingsperspectief gedeeld door:		
- inzet NL-Alert		
- inzet WAS-palen		
- inzet twitter		
- inzet calamiteitenwebsite		
- inzet calamiteitenzender		
Operationele inzet		
- planvorming		
Aanvalsplannen herzien/actualiseren	Brandweer	300
Bereikbaarheidskaarten herzien/actualiseren	Brandweer	500
Incidentbestrijdingsplannen	Brandweer	5
Generiek rampbestrijdingsplan	Veiligheidsbureau	1
- informatiekaarten, hieraan gekoppeld		6
- rampbestrijdingsplan dijkdoorbraak en overstroming		1
Continuïteitsplan	Veiligheidsbureau	1
- alarmering		
Prio1-meldingen binnen norm	Brandweer	75%
Gemiddelde verwerkingstijd Prio1 (min:sec)	Brandweer	00:45
Gemiddelde verwerkingstijd OMS-meldingen (idem)	Brandweer	00:30
Gemiddelde verwerkingstijd brand in gebouw (idem)	Brandweer	01:00
- inzetten naar soort		
Prio-1-inzetten brandweer	Brandweer	< 2400
Woningbranden	Brandweer	< 300
Bedrijfsbranden	Brandweer	< 40
Hulpverleningen	Brandweer	< 500
Onterechte uitruk OMS	Brandweer	< 1250
- operationele inzetprestatie		
Prio1-Inzetten binnen normtijd	Brandweer	80%
- vakbekwaam worden / Brandweer		
Geplande oefeningen	Brandweer	2.500
Geplande opleidingen	Brandweer	150
OvD's opgeleid	Brandweer	100%

- vakbekwaam blijven / Brandweer		
Aanwezigheid RcvD's bij oefeningen	Brandweer	80%
Aanwezigheid HOvD's bij oefeningen	Brandweer	80%
Aanwezigheid OvD's bij oefeningen	Brandweer	80%
Aanwezigheid bevelvoerders bij oefeningen	Brandweer	80%
Slagingspercentage 1e examen manschap	Brandweer	70%
Percentage opgeleide en geoefende functionarissen	Brandweer	90%
- vakbekwaamheid / GHOR		
Aantal geplande oefeningen	GHOR	50
AC geneeskundige zorg opgeleid	GHOR	100%
Hoofd Informatie opgeleid	GHOR	100%
Hoofd Ondersteuning opgeleid	GHOR	100%
Hoofd Publieke Gezondheid opgeleid	GHOR	100%
Hoofd Acute Gezondheid opgeleid	GHOR	100%
Aanwezigheid AC geneeskundige zorg	GHOR	100%
Aanwezigheid Hoofd Informatie	GHOR	100%
Aanwezigheid Hoofd Ondersteuning	GHOR	100%
Aanwezigheid Hoofd Publieke Gezondheid	GHOR	100%
Aanwezigheid Hoofd Acute Gezondheid	GHOR	100%
- vakbekwaamheid / multidisciplinair		
Systeemoefening	Veiligheidsbureau	1
CoPI straatoefeningen	Veiligheidsbureau	25
CoPI virtuele oefeningen	Veiligheidsbureau	25
ROT oefeningen	Veiligheidsbureau	4
RBT oefeningen	Veiligheidsbureau	5
Sleutelfunctionarissen opgeleid	Veiligheidsbureau	90%
Sleutelfunctionarissen geoefend	Veiligheidsbureau	90%
- evaluaties		
Zeer grote incidenten < 6 weken geëvalueerd	Brandweer	80%
Incidenten GRIP1 geëvalueerd	Brandweer/ Veiligheidsbureau/ GHOR/RAV	100%
Incidenten vanaf GRIP2 geëvalueerd	Veiligheidsbureau	100%
Leerpunten opgenomen in multi-leeragentschap	Veiligheidsbureau	100%

3 Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Wat willen we bereiken? De RAV stelt zich ten doel om burgers ambulancezorg te verlenen die voldoet aan de normen en professionele standaards die gebruikelijk zijn in de ambulancezorg in Nederland. De missie van de RAV is het toewijzen, coördineren en leveren van professionele en verantwoorde ambulancezorg: doelmatig, doeltreffend, patiëntgericht, veilig en afgestemd op de reële behoeften van de patiënt en de ketenpartners.

Wat gaan we daarvoor doen? Voor het realiseren van dit effect tracht de RAV het volgende te bereiken:

1. De urgentie-toekenning aan hulpvragen gebeurt goed en zorgvuldig
Hulpmiddel om tot een *juiste triage* te komen is de beschikbaarheid van een goede triagemethodiek. In navolging van veel andere sectoren in de gezondheidszorg (onder meer ziekenhuizen en huisartsen) hanteert de RAV het Nederlands Triage Systeem (NTS). Toepassing van dit systeem leidt tot een juiste urgentietoekenning bij hulpvragen. Het NTS is een computerondersteund systeem dat voortdurend wordt beoordeeld en zo nodig (landelijk) wordt aangepast. Alle centralisten zijn in het gebruik van NTS geschoold en jaarlijks vinden bijscholingen plaats. De centralisten worden periodiek beoordeeld op het juiste gebruik van NTS.

2. De urgentie-toekenning gebeurt snel
Een snelle urgentietoekenning is noodzakelijk om snelle hulp te kunnen bieden. Daartoe hanteert de meldkamer het zogenaamde DIA-principe (Directe Inzet Ambulances). Toepassing hiervan resulteert in het alvast uitsturen van een ambulance voordat de intake volledig is afgerond. Deze parallelschakeling van handelingen leidt tot lagere responstijden. Dagelijks wordt op de meldkamer geanalyseerd of en welke meldingen een te lange afhandelingstijd hebben. Van die meldingen wordt getracht de oorzaken van de langere meldtijd op te sporen. Afhankelijk van de gevonden oorzaak wordt per melding feedback gegeven aan de betreffende centralist.

3. De opstart van de ambulances gebeurt zo snel mogelijk
De opstart van een ambulance begint op het moment dat de meldkamer een ritopdracht aan de ambulance geeft en eindigt op het moment van vertrek van de ambulance. Deze tijdstippen worden geregistreerd in het bedrijfsprocessysteem. Dagelijks wordt geanalyseerd of er sprake is van te lange opstarttijden en in die gevallen worden oorzaken geanalyseerd en besproken met de betreffende bemanning.

4. De rijtijd van de ambulances is zo kort mogelijk
De verkorting van rijtijden wordt op verschillende manieren nagestreefd. In de eerste plaats is er naar gestreefd de standplaatsen en voorwaardenscheppende locaties geografisch zodanig te spreiden dat daarmee de gebiedsdekking geoptimaliseerd wordt. In dit kader zijn in 2015 en 2016 nieuwe standplaatsen betrokken in Beuningen en in Geldermalsen (Rumpt). Daarmee is de herhuisvesting van de RAV voltooid. Naar verwachting leidt dit tot een verdere verkorting van de aanrijtijden in 2017. In de tweede plaats wordt op de meldkamer gebruik gemaakt van een geavanceerd, geautomatiseerd systeem dat de centralist voortdurend adviseert over de mogelijkheden om de ambulances beter te spreiden over de regio.

5. De hulpverlening gebeurt volgens de actuele protocollen
Om de hulpverlening conform de actuele protocollen te laten verlopen, vindt voortdurende training en opleiding van medewerkers plaats. Voor alle chauffeurs, verpleegkundigen en centralisten geldt dat zij jaarlijks een zogenaamde 'bekwaamheidsverklaring' ontvangen zodra alle trainingen, jaarlijkse theorie-toetsen en ritscreeningen met succes zijn doorlopen. Dit wordt beoordeeld door de medisch manager van de RAV. Medewerkers moeten ook verklaren zichzelf bekwaam te achten, pas dan is de bekwaamheidsverklaring volledig.

Zonder bekwaamheidsverklaring mogen geen werkzaamheden op de ambulance worden verricht.

6. De overdracht van de patiënt aan ziekenhuis gebeurt zo goed mogelijk

Om een goede medische overdracht van patiënten aan een ziekenhuis te borgen wordt met behulp van een geautomatiseerd systeem patiëntinformatie vanuit de aanrijdende ambulance naar het ziekenhuis gestuurd, waardoor het ziekenhuis zich zo nodig kan voorbereiden op de overname van de patiënt. Hiernaast zal een systeem in gebruik worden genomen met behulp waarvan gegevens worden overgedragen aan de huisarts van een vervoerde patiënt.

7. De wachttijden B-vervoer worden beperkt

Voor het bestelde (geplande) vervoer gelden geen normen voor aanrijtijden en aanname van meldingen omdat voor dit type meldingen geen urgentie geldt. Voor het B-vervoer is van belang dat de wachttijden voor de patiënt zo beperkt mogelijk worden gehouden en patiënten zoveel mogelijk op tijd in de ziekenhuizen zijn.

Kerngegevens Ambulancezorg

Wat	Wie	Aantal
Eenheden		
Posten/standplaatsen	Ambulance	8
A-ambulances en B-ambulances	Ambulance	20
Mobiele Intensive Care Unit (MICU)	Ambulance	1
Rapid Responder voertuigen	Ambulance	3

Indicatoren Ambulancezorg

Wat	Wie	Aantal
Alarmering		
A1-meldingen binnen 2 minuten	Ambulance	96%
Operationele inzetprestatie		
A1 ritten ambulance	Ambulance	10.500
A1-ritten binnen 15 minuten	Ambulance	95%
A1-ritten gemiddelde meldtijd (min:sec)	Ambulance	max. 01:20
A1-ritten gemiddelde opstarttijd (min:sec)	Ambulance	max. 00:45
A1-ritten gemiddelde rijtijd (min:sec)	Ambulance	06:30
A1-ritten gemiddelde responstijd (min:sec)	Ambulance	08:40
A2 ritten ambulance	Ambulance	8.500
A2-ritten binnen 30 minuten	Ambulance	98%
B ritten ambulance	Ambulance	10.000
Wachttijd B-vervoer	Ambulance	max. 20:00
Gescreende ritverslagen	Ambulance	400
Vakbekwaamheid		
Medewerkers met bekwaamheidsverklaring	Ambulance	100%

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In 2014 is door de VRGZ een nieuwe nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld. Het bestuur nam hierover besluiten op 12 februari 2015.

Dit jaar zijn bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd:

- Het complete overzicht van de risico-inventarisatie (en de voorgestelde of genomen beheersmaatregelen) wordt één keer per vier jaar besproken met het algemeen bestuur.
- In de tussenliggende periode wordt een samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen in de begroting en de jaarrekening. Zie paragraaf 4.3 Risicobeheersing.
- Bij het uitbrengen van de financiële rapportages (begroting, jaarrekening en twee maal per jaar tussentijdse cijfers) worden nieuwe of verdwenen risico's als mutatie gemeld in de paragraaf Risicobeheersing.
- De frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is.
- Voor de omvang van de reserve Crisis- en Rampenbestrijding wordt 5% van de omzet genomen als streefwaarde. Zie paragraaf 4.2 Weerstandsvermogen.
- Voor de omvang van de reserve RAV wordt 10% van de omzet genomen als minimumnorm en 15% als streefwaarde.

De programmabegroting is met inachtneming van bovenstaand beleid opgesteld.

4.2 Weerstandsvermogen

4.2.1 Programma Crisis- en Rampenbestrijding

	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding				
Bedragen * € 1.000,-				
Norm eigen vermogen is 5% van de omzet	2.252	2.252	2.252	2.252
Algemene reserve rampenbestrijding	2.288	2.288	2.288	2.288
Percentage eigen vermogen van de omzet	5%	5%	5%	5%

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Bij de gepresenteerde cijfers wordt er van uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming van het resultaat 2015 door het bestuur worden overgenomen.

4.2.2 Programma RAV

De reserves van de RAV zien er als volgt uit:

	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Reserves aanvaardbare kosten RAV				
Bedragen * € 1.000,-				
De minimale norm is 10% van de omzet	1.823	1.823	1.823	1.823
De streefwaarde is 15% van de omzet	2.734	2.734	2.734	2.734
Reserve aanvaardbare kosten MKA en RAV	2.566	2.566	2.566	2.566
Percentage eigen vermogen van de omzet	14%	14%	14%	14%

In bovenstaande doorkijk wordt de streefwaarde van 15% niet gehaald, maar blijft de RAV ruim boven de minimale waarde van 10%.

4.3 Risicobeheersing

Conform het voorstel aan het AB wordt in deze paragraaf een financiële samenvatting van de risico's opgenomen:

Bedragen in €	Verwachtings- waarde afzonderlijke risico's (A)	Noodzakelijke risico-capaciteit na weging van kolom (A) voor C&R en RAV	Noodzakelijke risicocapaciteit na weging van kolom (A) met kansfactor C&R	Noodzakelijke risicocapaciteit na weging van kolom (A) met kansfactor RAV
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	2.005.000	1.675.000	542.500	1.132.500
Maatschappelijke risico's	1.075.000	355.000	332.500	22.500
Economische risico's	700.000	280.000	196.000	84.000
Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency	3.475.000	1.535.000	840.000	675.000
Totaal	7.255.000	3.845.000	1.931.000	1.914.000

Ten opzichte van voorgaand jaar is de risicocapaciteit na weging voor het programma C&R gedaald van 3.092.900,- naar 1.931.000,- en voor het programma RAV van 2.658.900,- naar 1.914.000,-. De reserves zijn voor beide programma's daardoor afdoende om de risico's af te dekken. Ten opzichte van de reserves bedraagt de risicocapaciteit voor het programma C&R 86% en voor het programma RAV is dit 75%. Onderstaand is kort toegelicht welke wijzigingen hebben plaatsgevonden.

Ten opzichte van voorgaand jaar zijn de volgende risico's niet meer opgenomen:

- Functionwaardering Ambulance Zorg en Onregelmatigheidstoeslag tijdens vakantie
Met de in 2015 afgesloten nieuwe cao voor de ambulancezorg zijn beide risico's komen te vervallen.
- Herziening BDUR
De taakstelling is bekend en als zodanig in de begroting 2017 verwerkt. Daarmee vormt het geen risico meer.
- Regionalisering
De regionalisering is in 2015 nagenoeg volledig afgerond en daarmee komt dit risico te vervallen.

Het volgende risico is toegevoegd:

- Arbeidshygiëne
Rook en roetdelen kunnen schadelijk zijn voor de gezondheid. Door middel van procedures, oefenen en (beschermings-) middelen wordt getracht deze schade zoveel mogelijk te beperken. Vanuit de ARBO wet- en regelgeving bestaat het risico dat er naast bovengenoemde maatregelen, ook andere acties noodzakelijk zijn. De mogelijk hiermee gepaard gaande kosten zijn als risico opgenomen.

4.4 Kengetallen

Vanaf de begroting 2017 en jaarrekening 2015 neemt de Veiligheidsregio kengetallen op conform Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen		
	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Netto schuldquote	76,18%	58,48%	88,95%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	76,18%	58,48%	88,95%
Solvabiliteitsratio	8,07%	9,25%	6,87%

De schuldquote en het solvabiliteitsratio laten een negatieve trend zien. Oorzaak is de overname van de kazernes in 2015 en het relatief hoge investeringsvolume in 2016 en 2017. Gevolg hiervan is dat het renterisico toeneemt. Om dit risico te verkleinen zijn veelal leningen met een langere looptijd aangetrokken en met een vast rentepercentage.

4.5 Treasury

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is op 5 november 2015 door het algemeen bestuur vastgesteld. De VRGZ voert een risicomijdend beleid.

Schatkistbankieren

Voor de VRGZ geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

Risicobeheer

Het verstrekken van leningen en garanderen van rente en aflossing van leningen is de VRGZ niet toegestaan.

4.5.1 Kasgeldlimiet

Jaarlijks geeft het ministerie van Financiën aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen; de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden, moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld.

Bedragen * € 1.000,-

	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
Omvang begroting per 1 januari (is grondslag)	63.612	63.612	63.612	63.612
1 Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
- in bedrag	5.216	5.216	5.216	5.216
2 Omvang vlottende korte schuld (+/+)				
- opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
- schuld in rekening courant	0	0	0	0
- gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
- ov. geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
3 Vlottende middelen (-/-)				
- contante gelden in kas	0	0	0	0
- tegoeden in rekening-courant	0	0	0	0
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	10.071	9.429	9.758	10.450
Toets kasgeldlimiet				
4 Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-10.071	-9.429	-9.758	-10.450
Toegestane kasgeldlimiet (1)	5.216	5.216	5.216	5.216
Ruimte (+)/ Overschrijding (-) (1 - 4)	15.287	14.646	14.974	15.666

4.5.2 Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken, geeft het ministerie van Financiën ook jaarlijks een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

Bedragen * € 1.000,-

	2020	2019	2018	2017
1 Renteherziening	0	0	0	0
2 Aflossingen	622	622	622	622
3 Renterisico (1+2)	622	622	622	622
4 Renterisiconorm	12.722	12.722	12.722	12.722
5a Ruimte onder renterisiconorm	12.100	12.100	12.100	12.100
5b Ruimte boven renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm				
4a Begrotingstotaal begroting				63.612
4b Percentage regeling				20%
Renterisiconorm (4a x 4b)				12.722

4.5.3 Financieringslimiet

Bedragen * € 1.000,-

Verwachte omvang mat. vaste activa eind 2016	Fin. met lang vermogen	57.420
Af: Saldo reserves en voorzieningen		<u>-5.515</u>
Totaal	Fin. met liquide middelen	51.905
Bij: noodzakelijk werkkapitaal (meest negatieve stand)		<u>7.771</u>
Verwachte kredietlimiet voor 2016 bij normale omstandigheden		59.675
Bij: eventuele bijzondere omstandigheden (2 maal de maandlast)		<u>9.643</u>
Verwachte (tijdelijke) financieringslimiet bij bijzondere omstandigheden		69.318

4.6 Investeringsbegroting en onderhoud kapitaalgoederen

4.6.1 Investerings

Een overzicht van de geplande investeringen is opgenomen in de bijlagen van deze begroting. In zijn algemeenheid worden kapitaalgoederen van de VRGZ onderhouden en vervangen na afloop van de economische levensduur.

Vanaf 2015 voert de VRGZ als eigenaar het onderhoud van de brandweerkazernes en –posten uit. Om deze onderhoudskosten te kunnen egaliseren wordt gebruik gemaakt van een voorziening op basis van een Meerjarig OnderhoudsPlan (MOP) met een planningshorizon van 10 jaar.

4.7 Verbonden partijen

De VRGZ werkt intensief samen met de Nationale Politie voor wat betreft de gemeenschappelijke meldkamer. Ditzelfde geldt voor de samenwerking met de GGD Gelderland-Zuid op het gebied van de ondersteunende diensten (geleverd door de afdelingen Facilitaire Dienstverlening, Personeel en Organisatie en Financiën & Control). Er is geen sprake van een verbonden partij in die zin dat de

VRGZ risico's draagt die vanuit de andere partij worden veroorzaakt. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van het samenwerkingsverband.

4.8 Organisatie en bedrijfsvoering

Met de invoering van het Besluit Begroting en Verantwoording (2003) is de paragraaf Bedrijfsvoering voorgeschreven als onderdeel van de programmabegroting. De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid besteedt in deze paragraaf aandacht aan de taken waarvoor binnen de begroting geen afzonderlijke programma's zijn opgenomen. Het gaat dan om de wijze waarop de bedrijfsvoering plaatsvindt en een korte beschrijving van de ontwikkelingen die daarop van invloed zijn.

4.8.1 Ambtelijke en bestuurlijke organisatie

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid bestaat uit de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), de Regionale Ambulancevoorziening (RAV), Brandweer Gelderland-Zuid, de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK), het Veiligheidsbureau en de ondersteunende afdelingen Personeel & Organisatie, Financiën & Control, Facilitaire Dienstverlening en een aantal staffuncties, waaronder Communicatie.

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is werkzaam voor de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Geldermalsen, Heumen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Nijmegen, Tiel, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. De gemeenschappelijke regeling is gevestigd in Nijmegen.

De Veiligheidsregio wordt geleid door een algemeen directeur. Deze wordt hierin bijgestaan door de directeur RAV en de regionaal commandant brandweer. Samen vormen zij het Directieteam. De hoofden van de sectoren en afdelingen binnen de VRGZ, aangevuld met een vertegenwoordiger van het Brandweer Managementteam (BMT), vormen het Adviesteam, dat het directieteam gevraagd en ongevraagd adviseert over zaken die de gehele VRGZ aangaan.

De GHOR wordt aangestuurd door de Directeur Publieke Gezondheid (DPG), die tevens directeur is van de GGD Gelderland-Zuid. De DPG maakt op basis van de agenda deel uit van het directieteam. De regionaal commandant vormt samen met de vier themahouders het Brandweer Managementteam (BMT).

Het bestuur van de VRGZ bestaat uit de burgemeesters van de zestien deelnemende gemeenten. Zij vormen het algemeen bestuur. Binnen dit bestuur is een aantal portefeuilles c.q. thematische verantwoordelijkheden verdeeld. Hiermee zijn geen formele besluitvormende bevoegdheden overgedragen. Elke portefeuille- of themahouder agendeert onderwerpen via het dagelijks bestuur voor bespreking en/of besluitvorming in het algemeen bestuur.

In algemene zin is de functie van het dagelijks bestuur de voorbereiding van besluitvorming voor het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur beoordeelt of de aangereikte voorstellen geschikt zijn voor bespreking en/of besluitvorming in het algemeen bestuur. Daarnaast heeft het dagelijks bestuur een aantal door het algemeen bestuur gemandateerde bevoegdheden zoals het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, het aanvragen van vergunningen voor ambulancevervoer en het in behandeling nemen en afhandelen van klachten.

4.8.2 Besturing

Hoofden van de sectoren en afdelingen zijn verantwoordelijk voor zowel de inhoud van hun beleidsterreinen als voor de budgetbeheersing, personeelszorg en andere middelen die nodig zijn om hun taken uit te voeren. Dit alles wordt uitgevoerd binnen de vastgestelde (financiële) beleidskaders die door het algemeen bestuur respectievelijk de directie zijn vastgesteld. De directie ziet er op toe dat de ambtelijke organisatie integer handelt, de bestuursbesluiten goed uitvoert en bevordert de onderlinge samenwerking en samenhang tussen de sectoren en afdelingen en met de externe partners ten behoeve van integrale advisering aan het bestuur en de operationele taakuitvoering.

Binnen de vastgestelde kaders opereren de hoofden van de sectoren en afdelingen met een grote mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Medewerkers zijn professionals. Leidinggevenden stimuleren en ondersteunen hen in de ontwikkeling van hun professionaliteit.

4.8.3 Bedrijfsvoering

Voor een goed verloop van de primaire processen is een goede bedrijfsondersteuning (personeel, informatievoorziening en ICT, organisatie, financiën, administratie, communicatie en huisvesting: PIOFACH) essentieel. Dit heeft voor de komende jaren een hoge prioriteit gekregen binnen de VRGZ. Redenen hiervoor zijn de ontwikkelingen die hebben geleid tot een groei van de organisatie, waaronder regionalisering van de brandweer en de daarmee samenhangende groei van de vraag naar ondersteuning.

Daarnaast is de bedrijfsondersteuning cruciaal voor de waarborg van rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van de inzet van mensen en middelen.

De ondersteunende afdelingen verlenen hun diensten ook aan de GGD Gelderland-Zuid, op basis van een dienstverleningsovereenkomst.

Ook de GGD Gelderland-Zuid is gegroeid na de fusering in 2014. De ondersteunende afdelingen bedienen dus twee organisaties. De 'interne' klanten binnen die organisaties hebben verschillende wensen en behoeften.

Over de bedrijfsvoering wordt periodiek verantwoording afgelegd om de ontwikkelingen te kunnen monitoren. De kwaliteit van de dienstverlening wordt bewaakt en periodiek vergeleken met andere regio's en er wordt een marktvergelijking ingezet om te komen tot een marktconforme werkwijze. Programmabegroting, viermaandelijke managementrapportages en de programmarekening ondersteunen deze sturing. Eveneens zal er per sector gewerkt worden aan een aantal KPI's (kritische prestatie-indicatoren), die de komende jaren worden benoemd en vastgesteld.

4.8.4 Relevante ontwikkelingen

De volgende ontwikkelingen zullen van invloed zijn op de bedrijfsvoering van de VRGZ in 2017. Het gaat dan om:

- De implementatie van de doorontwikkeling van de brandweer;
- De voorbereiding van de samenvoeging van meldkamers in Oost Nederland, vooruitlopend op de vorming van de landelijke meldkamerorganisatie (LMO);
- De verder uitwerking van onderdelen van de strategische agenda Veiligheidsberaad ('kwaliteit en vergelijkbaarheid');
- Landelijke ontwikkelingen met betrekking tot aanbestedingen en inkoop.
- Landelijke ontwikkelingen op het gebied van informatiemanagement en informatieveiligheid.
- Vernieuwen en innoveren van de IT en ICT omgeving.

4.8.5 Facilitaire dienstverlening

Facilitaire dienstverlening heeft betrekking op een breed scala van aandachtsgebieden. Binnen de afdeling Facilitaire Dienstverlening zijn de volgende aandachtsvelden ondergebracht:

- Informatievoorziening, inclusief DIV;
- ICT;
- facilitaire services;
- huisvesting & vastgoedbeheer;
- inkoop & aanbesteden.

Binnen de afdeling Facilitaire Dienstverlening zijn in 2017 ICT, informatiemanagement en inkoop speerpunten. De VRGZ zet structureel in op het doelmatig en rechtmatig verzorgen van inkopen en zal dit in 2017 continueren om te voldoen aan gestelde wet- en regelgeving binnen de aanbestedingswetgeving.

De VRGZ heeft haar huisvestingsportefeuille compleet. In samenhang met het Brandweezorgplan wordt er nadere invulling gegeven aan het strategisch huisvestingsplan voor de komende jaren. Dat houdt in dat ook de huisvesting van de kantoorfuncties (nog) doelmatiger wordt door bestaande ruimtes beter te benutten. Het Regionaal Operationeel Centrum (ROC), de opkomstlocatie voor de opgeschaalde crisisorganisatie, verhuist van het politiebureau in Nijmegen naar de kazerne Post Centrum in Nijmegen. Redenen hiervoor zijn betere toegankelijkheid en bereikbaarheid voor de mensen die actief zijn in de crisisorganisatie.

4.8.6 Informatievoorziening

Een goede informatievoorziening is een volcontinue proces voor het goed kunnen laten functioneren van onze organisatie en om die te verbeteren op basis van nieuwe mogelijkheden.

Informatiemanagement

Informatiemanagement (IM) richt zich de komende jaren op het in lijn brengen van de huidige informatievoorziening met de informatiestrategie en het –beleid. De innovaties binnen de primaire sectoren vragen om een brede aansluiting en ontwikkeling met elkaar. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een landelijke informatie-architectuur. Bepalende ontwikkelingen daarin zijn onder andere het aansluiten op basisregistraties, inrichten eigen kernregistraties (eenmalige opslag meervoudig gebruik van gegevens) en verbeteren van de beheerprocessen en het inrichten van een stevige regie organisatie. Dit proces vraagt meerdere jaren en zal gecontinueerd worden in 2017. Uiteraard heeft ook informatiebeveiliging de nodige prioriteit binnen de VRGZ.

De VRGZ staat niet op zichzelf op het gebied van informatievoorziening. Het ‘Programma Informatievoorziening Veiligheidsregio’s 2015-2020’ is vastgesteld door het Veiligheidsberaad en wordt meegewogen in de strategie van de VRGZ. Een aantal prioriteiten wordt in de komende jaren uitgewerkt. Ter uitwerking van deze prioriteiten worden in 2016 business cases gemaakt. Nadat alle business cases bekend zijn, wordt het algemeen bestuur een afgewogen en integraal advies aangeboden voor inhoudelijke en financiële besluitvorming.

Informatieanalyse (Kwaliteitszorg)

De Wet veiligheidsregio’s schrijft een aantal kwaliteitseisen voor met betrekking tot verschillende onderdelen van onder het bestuur van de veiligheidsregio ressorterende diensten. Het kwaliteitszorgsysteem VRGZ is modulair opgebouwd. Dat wil zeggen dat elke sector voor de borging van de eigen kwaliteit zorgt. Het geheel van deze systemen zorgt ervoor dat de kwaliteit van alle processen van de VRGZ zijn geborgd.

De focus binnen kwaliteitszorg ligt op het beheersen en verbeteren van het bereikte kwaliteitsniveau. Dat doen we onder andere door bewuster te leren van incidenten en door het uitvoeren van procesgerichte audits. Verder wordt de sturende taak van het management verder ondersteund door uitbreiden en onderhouden van het integraal managementdashboard.

<i>Prestatie- c.q. verantwoordings indicatoren</i>	<p>Ondersteunende diensten</p> <p>1. <i>Inkoop</i> Rechtmatige inkopen en aanbestedingen: Doel: 100%</p> <p>2. <i>Ziekteverzuim</i> Verzuimpercentage max: 4.5%</p>
--	---

4.8.7 Financiën & control

De afdeling Financiële Planning & Control geeft uitvoering aan het ontwikkelen, adviseren, uitvoeren en het bewaken van het financieel-economische beleid van de organisatie. Hierbij wordt gestreefd naar goede financiële dienstverlening.

Naast de ‘going concern’ werkzaamheden en taken gaat in 2017 de aandacht uit naar:

- uitvoering geven aan de ingevoerde vennootschapsbelasting voor veiligheidsregio’s;
- verder ontwikkelen van de adviesrol binnen beide organisaties;
- ontwikkelen business control waardoor financiën beter gekoppeld kunnen worden aan activiteiten en prestaties;
- actievere communicatie en voorlichting over werkwijze, aanspreekpunten, formuleren en processen.

Ten aanzien van de planning- en control-cyclus vindt advisering van de sectoren en de concernorganisatie plaats over de producten uit de P&C-cyclus: programmabegroting, tussentijdse (bestuurs-) rapportages en de programmarekening.

4.8.8 Personeel en Organisatie

Naar verwachting zullen in 2017 diverse rechtspositionele regelingen geactualiseerd worden of herzien.

Per 1 januari 2017 wordt het Individueel Keuzebudget voor werknemers ingevoerd. In het IKB worden diverse op geld te waarderen arbeidsvoorwaarden in de cao omgezet in een budget. De werknemer kan dit budget binnen de kaders naar eigen keuze(moment) besteden aan zelf te kiezen arbeidsvoorwaardelijke doelen, zoals vrije tijd of geld. De invoering van het IKB vormt een verdere stap in de modernisering van de arbeidsvoorwaarden van de gemeentelijke sector, waaronder de veiligheidsregio's vallen.

Verwacht wordt dat in 2017 de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren in werking treedt. Daarmee wordt de rechtspositie van een grote groep ambtenaren gelijkgesteld aan die van werknemers in de private sector.

In 2017 wordt verder vorm gegeven aan strategisch HRM-beleid, gericht op mobiliteit, duurzame inzetbaarheid en gezondheid van de medewerkers van de VRGZ.

De doorontwikkeling van YouForce en de voorbereiding op de vernieuwde CAO zullen ook de nodige tijd in beslag nemen.

5 Financiële begroting

5.1 Overzicht van baten en lasten in de begroting Crisis- en Rampenbestrijding

Bedragen * € 1.000

	Bijgestelde					
	Realisatie 2015	begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	0	0	0	0	0	0
Subsidies Rijk	6.806	6.820	6.726	6.726	6.726	6.726
Subsidies Provincie	57	80	80	80	80	80
Bijdrage deelnemende gemeenten	34.172	34.287	34.939	34.939	34.939	34.939
Opbrengsten bedrijfsvoering	2.041	1.969	1.937	1.937	1.937	1.937
Overige opbrengsten	1.900	1.693	1.689	1.689	1.689	1.689
Totaal baten	44.976	44.849	45.371	45.371	45.371	45.371
Lasten						
Personeelskosten	31.140	30.957	31.076	31.088	31.107	31.130
Huisvesting	3.087	2.744	2.822	2.822	2.822	2.822
Kantoormiddelen	360	396	395	395	395	395
Medische zaken	4	5	4	4	4	4
Communicatieapparatuur	2.000	2.403	2.312	2.312	2.312	2.312
Wagenpark en werkmaterieel	1.932	1.822	1.854	1.854	1.854	1.854
Kapitaallasten	6.049	6.840	7.149	7.206	7.307	7.273
Evenementen, paraatheidsverg. en inleen	76	75	81	81	81	81
Dienstverlening door derden	1.113	1.155	1.138	1.138	1.138	1.138
Interne doorbel. bedrijfsvoering	-1.065	-1.558	-1.584	-1.584	-1.584	-1.584
Algemene kosten	1.156	1.246	1.263	1.263	1.263	1.263
Onvoorzien	0	153	156	156	156	156
Rentebaten en lasten	-1.275	-1.339	-1.284	-1.165	-1.162	-1.136
Nader te bepalen dekking	0	0	0	-148	-271	-286
Totaal lasten	44.576	44.899	45.382	45.421	45.421	45.421
Saldo van baten en lasten	400	-50	-11	-50	-50	-50
Buitengewone baten en lasten	51	50	50	50	50	50
Geraamd saldo van baten en lasten *	452	0	39	0	0	0
Bestemde reserve compensatie btw	-215	0	0	0	0	0
Bestemde reserve vakantiegeld	220	0	0	0	0	0
Bestemde reserve toegangssysteem kazernes	200	0	0	0	0	0
Algemene Reserve C&R	247	0	39	0	0	0
Geraamde resultaat	0	0	0	0	0	0

* -/- is onttrekking +/- is toevoeging.

5.1.1 Begrotingswijzigingen overzicht van baten en lasten in de begroting Crisis- en Rampenbestrijding 2016

Bedragen * € 1.000

	Begroting 2016	Bezuinigings- taakstelling	Verschuivingen	Kazernes	Receptietaken Nijmegen	Indexering BDUR	Bijgestelde begr. 2016
Baten							
Budget aanvaardbare kosten	0						0
Subsidies Rijk	6.776					44	6.820
Subsidies Provincie	80						80
Bijdrage deelnemende gemeenten	34.290			35	-38		34.287
Opbrengsten bedrijfsvoering	1.972	-3					1.969
Overige opbrengsten	1.719	7	-33				1.693
Totaal baten	44.837	4	-33	35	-38	44	44.849
Lasten							
Personeelskosten	31.189	-230	-2				30.957
Huisvesting	2.678	-3	30	40			2.744
Kantoomiddelen	334	0	62				396
Medische zaken	5						5
Communicatieapparatuur	2.042	-11	372				2.403
Wagenpark en werkmaterieel	1.844	-26	4				1.822
Kapitaallasten	6.783	-70	127				6.840
Evenementen, paraatheidsverg. en inleen	75						75
Dienstverlening door derden	1.150	-25	30				1.155
Interne doorbel. bedrijfsvoering	-1.015	-2	-541				-1.558
Algemene kosten	1.398		-152				1.246
Onvoorzien	153						153
Rentebaten en lasten	-1.278	-100	39				-1.339
Nader te bepalen dekking	-471	471					0
Totaal lasten	44.887	4	-31	40	0	0	44.899
Saldo van baten en lasten	-50	0	-2	-5	-38	44	-50
Buitengewone baten en lasten	50						50
Geraamd saldo van baten en lasten *	0	0	-2	-5	-38	44	0
Bestemde reserve vakantiegeld Algemene Reserve C&R							
Geraamde resultaat	0	0	-2	-5	-38	44	0

* -/- is onttrekking +/- is toevoeging.

Toelichting

Bezuinigingstaakstelling

Dit betreft de concrete invulling van de bezuinigingstaakstelling voor 2016 ad € 471.000,- conform vaststelling Algemeen bestuur.

Verschuiving budgetten

Ten behoeve van een betere matching tussen begroting en realisatie hebben enkele budgetverschuivingen plaatsgevonden. Deze verschuivingen zijn per saldo budgettair neutraal. De verschuiving betreft met name de GMK die vanaf 2016 op één kostensoort wordt verantwoord.

Kazernes

In deze kolom zijn de huurovereenkomsten verwerkt die zijn afgesloten tussen gemeenten en de VRGZ. De financiële effecten hiervan zijn in principe budgettair neutraal. Daarnaast zijn de in de oorspronkelijke begroting meegenomen overnamebudgetten voor huisvesting aangepast naar de bestuurlijk vastgestelde budgetuitname (-€ 6.000,-).

Receptietaken Nijmegen

De bijdrage voor de gemeente Nijmegen is gecorrigeerd voor de receptietaken conform gemaakte afspraken bij regionalisering (-€ 38.000,-).

Indexering BDUR

Dit betreft de loon- en prijsbijstelling voor 2014 en 2015.

5.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de begroting Crisis- en Rampenbestrijding

In onderstaande toelichting wordt ingegaan op verschillen tussen de begroting 2017 en de bijgestelde begroting voor 2016. De begroting 2017 en de meerjarenraming 2018-2020 zijn gebaseerd op het prijspeil van 2017. Afwijkingen kleiner dan € 25.000,- of alleen veroorzaakt door prijsindexering worden niet nader toegelicht.

Bedrijfsopbrengsten

Subsidies Rijk **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **-94**

Als gevolg van de nieuwe verdeelsystematiek van de BDUR die per 1 januari 2017 in werking treedt is de verwachte toekenning voor 2017 gedaald. Het herverdeeffect bedraagt voor de regio Gelderland-Zuid +/- € 0,20 per inwoner wat neerkomt op een verlaging van de bijdrage van circa € 103.000,-. Daarnaast is de subsidie in het kader van de 25kV-gelden opgehoogd met € 9.000,- ten behoeve van opleidingen.

Bijdrage deelnemende gemeenten **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **652**

Hieronder wordt een specificatie weergegeven van de wijziging in de gemeentelijke bijdragen voor het jaar 2017 in vergelijking met de bijgestelde begroting 2016. De verdeling over gemeenten en de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage is weergegeven in bijlage 5.6.

Gemeentelijke bijdragen 2016	34.287
Bij: indexering lonen en overige lasten	652
Totale gemeentelijke bijdragen 2017	<u>34.939</u>

De indexering van de gemeentelijke bijdrage wordt, conform de in het Ontvlechtingskader gemaakte afspraken berekend op basis van de prijsoverheidsconsumptie beloning werknemers en de prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC) volgens het Centraal Planbureau. Dit heeft een gewogen index van 0.94% tot gevolg.

De werkelijke kostenstijging als gevolg van loon- en prijsindexering ten opzichte van de voorgaande begroting is fors hoger. Om deze door externe oorzaak veroorzaakte kostenstijging te neutraliseren is de bijdrage van deelnemende gemeenten verhoogd. Hierdoor wordt voorkomen dat de VRGZ de kwaliteit van de dienstverlening naar beneden bij moet stellen. Vertaald naar de index betekent dit een verhoging van 0.96% waardoor deze in totaal op 1.90% uitkomt.

Bedrijfskosten

Personeelskosten **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **119**

Bij berekening van de salarissen, sociale lasten en pensioenen is als uitgangspunt het principeakkoord van de nieuwe cao van 2016 tot mei 2017. De nieuwe cao voorziet in een loonstijging van 3,00% per 01-01-2016 en 0,40% per 01-01-2017. In totaal betekent dit een kostentoeename ten opzichte van de begroting 2016 van circa € 250.000,-. Als gevolg van indexering van de vrijwilligersvergoedingen stijgen deze aanvullend met circa € 62.000,-.

Als gevolg van roosterefficiëntie bij de beroepsbrandweer zal vanaf 2017 een structureel voordeel worden gerealiseerd van € 100.000,-. Daarnaast resulteert een betere sturing op piketdiensten en overwerk in een aanvullend structureel voordeel van € 85.000,-.

Een aantal kleine aanpassingen leveren een kostendaling op van € 8.000,-.

Huisvesting **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **78**

De budgetten voor huisvestingskosten zijn op basis van de realisatie 2015 fors naar boven bijgesteld (€ 184.000,-). De stijging wordt veroorzaakt door hogere lasten voor onderhoud (€ 40.000,-), schoonmaakkosten (€ 50.000,-), onroerende zaakbelasting (€ 44.000,-) en energie (€ 50.000,-). Een klein deel van deze budgetten is waarschijnlijk reeds bij de regionalisering overgedragen en in het verleden ten onrechte ingezet voor de bezuinigingstaakstelling.

Daarnaast is extra budget meegenomen voor modernisering van de diverse panden (€ 75.000,-). De stijging van de huisvestingskosten wordt deels gecompenseerd door dalende huurlasten als gevolg van de verhuizing van (een deel van) de VRGZ van de Groenewoudseweg naar de Bellefroidstraat (-€ 181.000,-). Hiervoor is wel een verbouwing nodig waardoor de kapitaallasten stijgen (zie hieronder).

Communicatie-apparatuur **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **-91**

Als gevolg van aanpassingen in de huidige telefooncentrales vallen de kosten voor onderling bellen en de onderhoudskosten lager uit (€ 85.000,-). Daarnaast leidt een mix van kleine bijstellingen per saldo tot een verlaging van € 6.000,-.

Kapitaallasten **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **309**

De stijging van de kapitaallasten wordt voor € 30.000,- veroorzaakt door de verbouwing van de Bellefroidstraat in verband met de verbouwing van de slaapruintes in de kazerne aan de Professor Bellefroidstraat (post Nijmegen-centrum). Het verplaatsen van de ROT ruimte van de meldkamer naar de Bellefroidstraat zorgt voor een stijging van € 25.000,- en de investeringen in automatisering voor de GMK leveren een stijging op van € 40.000,- omdat de huidige infrastructuur reeds volledig is afgeschreven.

In 2016 is sprake van een bovengemiddeld investeringsniveau als gevolg van uitgestelde investeringen. Dit werkt financieel-technisch voor 50% door in 2017 (€ 109.000,-). De overige stijging van € 105.000,- wordt veroorzaakt door prijswijzigingen en indexering.

Interne doorbel. bedrijfsvoering **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **-26**

De volledige kosten van de ondersteunende diensten zijn verwerkt binnen het programma Crisis- en Rampenbestrijding en doorbelast aan de overige sectoren. De doorbelasting van de kosten aan de GGD is verwerkt onder Opbrengsten bedrijfsvoering. Het aandeel van de sector RAV is verwerkt op deze plek. De interne doorbelasting aan het programma RAV neemt toe als gevolg van indexering en doorbelaste huurkosten.

Rentebaten en -lasten **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **55**

De veiligheidsregio rekent 4,50% rente toe aan investeringen. Deze toegerekende rente wordt verantwoord onder Kapitaallasten. Ten opzichte van 2016 daalt deze rente en levert op de post Rentebaten en -lasten een nadeel op van € 32.000,-. De werkelijk te betalen rente valt als gevolg van een licht hogere financieringsbehoefte hoger uit (€ 23.000,-).

Meerjarenraming

Alle cijfers tot en met 2020 zijn gebaseerd op het prijspeil van 2017.

De personeelskosten zijn aangepast voor periodieken en reeds bekende mutaties.

De kapitaallasten zijn doorgerekend aan de hand van meerjarig geplande investeringen.

5.3 Overzicht van baten en lasten in de begroting RAV

Bedragen * € 1.000

	Bijgestelde					
	Realisatie 2015	begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	17.366	17.691	17.819	17.819	17.819	17.819
Subsidies Rijk	572	401	399	399	399	399
Subsidies Provincie	0	0	0	0	0	0
Bijdrage deelnemende gemeenten	0	0	0	0	0	0
Opbrengsten bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	153	12	12	12	12	12
Totaal baten	18.091	18.104	18.230	18.230	18.230	18.230
Lasten						
Personeelskosten	13.591	13.289	13.381	13.397	13.407	13.417
Huisvesting	223	199	170	170	170	170
Kantoormiddelen	40	39	41	41	41	41
Medische zaken	518	516	518	518	518	518
Communicatieapparatuur	543	454	433	433	433	433
Wagenpark en werkmaterieel	852	808	823	823	823	823
Kapitaallasten	947	982	1.053	996	980	972
Evenementen, paraatheidsverg. en inleer	0	0	0	0	0	0
Oefenen en opleiden	0	0	0	0	0	0
Dienstverlening door derden	96	124	106	106	106	106
Interne doorbel. bedrijfsvoering	1.065	1.558	1.584	1.584	1.584	1.584
Algemene kosten	569	259	289	289	289	289
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Rentebaten en lasten	-12	0	0	0	0	0
Nader te bepalen dekking	0	0	-167	-126	-120	-122
Totaal lasten	18.432	18.227	18.230	18.230	18.230	18.230
Saldo van baten en lasten	-341	-122	0	0	0	0
Buitengewone baten en lasten	31	0	0	0	0	0
Geraamd saldo van baten en lasten *	-311	-122	0	0	0	0
Reserve aanvaardbare kosten RAV/MKA	-311	-122	0	0	0	0
Geraamde resultaat	0	0	0	0	0	0

* -/- is onttrekking +/- is toevoeging.

5.3.1 Begrotingswijzigingen overzicht van baten en lasten in de begroting RAV

Bedragen * € 1.000

	Begroting 2016	Indexering loon en SL	Invulling bezuiniging	Verschuivingen	Bijgestelde begr. 2016
Baten					
Budget aanvaardbare kosten	17.691				17.691
Subsidies Rijk	401				401
Subsidies Provincie	0				0
Bijdrage deelnemende gemeenten	0				0
Opbrengsten bedrijfsvoering	0				0
Overige opbrengsten	12				12
Totaal baten	18.104	0	0	0	18.104
Lasten					
Personeelskosten	13.207	-116	200	-4	13.287
Huisvesting	266			-68	199
Kantoormiddelen	47			-8	39
Medische zaken	512			4	516
Communicatieapparatuur	566			-112	454
Wagenpark en werkmaterieel	809			-1	808
Kapitaallasten	1.037			-55	982
Evenementen, paraatheidsverg. en inleen	0				0
Oefenen en opleiden	0				0
Dienstverlening door derden	134			-10	124
Interne doorbel. bedrijfsvoering	1.015			543	1.558
Algemene kosten	547			-288	259
Onvoorzien	0				0
Rentebaten en lasten	0				0
Nog te bezuinigen	0				0
Totaal lasten	18.140	-116	200	0	18.225
Saldo van baten en lasten	-36	116	-200	0	-121
Buitengewone baten en lasten	0				0
Geraamd saldo van baten en lasten *	-36	116	-200	0	-121
Reserve aanvaardbare kosten	-36	116	-200	0	-121
Geraamde resultaat	0	0	0	0	0

* -/- is onttrekking +/- is toevoeging.

Toelichting*Indexering lonen en sociale lasten*

De indexering van de lonen en sociale lasten is gewijzigd conform CAO ambulancezorg.

Bezuiniging

In de begroting 2016 werd een bezuinigingspost van € 200.000,- onder de personeelskosten opgenomen. Omdat deze taakstelling voor een groot deel wordt ingevuld met de lagere indexering en sociale lasten is deze nu komen te vervallen.

Verschuiving budgetten

Ten behoeve van een betere matching tussen begroting en realisatie hebben enkele budgetverschuivingen plaatsgevonden. Deze verschuivingen zijn per saldo budgettair neutraal. De verschuiving betreft met name de doorbelasting van de GMK naar het programma RAV die vanaf 2016 op één kostensoort wordt verantwoord.

5.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de begroting RAV

In onderstaande toelichting wordt ingegaan op verschillen tussen de begroting 2017 en de bijgestelde begroting voor 2016. De begroting 2017 en de meerjarenraming 2018-2020 zijn gebaseerd op het prijspeil van 2017. Afwijkingen kleiner dan € 25.000,- of alleen veroorzaakt door prijsindexering worden niet nader toegelicht.

Budget aanvaardbare kosten **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **128**
 Het budget aanvaardbare kosten is met 1,25% geïndexeerd ten opzichte van de begroting 2016 waardoor het budget met € 128.000,- stijgt.

Personeelskosten **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **92**
 In de stijging van de personeelskosten is rekening gehouden met loonstijging van 1,20% ten opzichte van 2016. Dit betekent een stijging van € 137.000,-.

De overige personeelslasten vallen naar verwachting circa € 43.000,- lager uit vanwege lagere kosten voor verzekeringen en arbodiensten.

Huisvesting **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **-29**
 De huur van dependances daalt met € 23.000,- omdat deze via Interne doorbelasting ondersteunende diensten (zie hieronder) wordt doorbelast. Een aantal kleine mutaties zorgt voor een afname van € 6.000,-.

Kapitaallasten **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **71**
 In 2016 wordt een groot deel van de communicatieapparatuur vervangen. De oude apparaten waren reeds afgeschreven. Hierdoor nemen de kapitaallasten toe met € 20.000,-. Daarnaast werd in de begroting 2016 geen rekening gehouden met de aanschaf van een lesvoertuig (€ 12.500,-).
 De vervanging van tablets voor het digitaal ritformulier levert een kostenstijging op van € 30.000,- omdat deze volledig afgeschreven zijn. Een aantal kleine mutaties heeft een kostenverhogend effect van € € 8.500,-.

Interne doorbelasting ondersteunende diensten **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **27**
 De interne doorbelasting vanuit het programma C&R neemt toe als gevolg van indexering en doorbelaste huurkosten.

Algemene kosten **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **30**
 De afschrijving op oninbare debiteuren zal naar verwachting toenemen (€ 20.000,-). Daarnaast stijgen de lidmaatschapskosten van brancheorganisatie Ambulancezorg Nederland.

Nader te bepalen dekking **Mutatie begroting 2017 tov gewijzigde begroting 2016** **-167**
 De begroting 2017 sluit met een negatief resultaat van € 167.000,-. In deze begroting is een voorzichtige indexering van het budget van 1,25% meegenomen (zie budget aanvaardbare kosten). De werkelijke index valt naar verwachting hoger uit.

Daarnaast wordt het spreiding- en beschikbaarheidskader berekening van het aantal benodigde ambulances per standplaats dat gefinancierd wordt) herijkt in 2016. Gezien de stijging van het aantal ritten ten opzichte van laatste keer dat dit kader herijkt werd heeft dit naar verwachting een positief effect op het budget aanvaardbare kosten.

Meerjarenraming

De meerjarenraming 2018-2020 is gebaseerd op het prijspeil 2017.

De personeelskosten zijn aangepast voor periodieken en reeds bekende mutaties.

Kapitaallasten zijn doorberekend aan de hand van meerjarig geplande investeringen.

5.5 Geplande investeringen

Bedragen * € 1.000

		Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
	v = vervanging u = uitbreiding				
Sector Brandweer					
Automatisering	v	0	9	1	0
Inventaris	v	0	0	0	0
Verbindingsmiddelen en communicatietechnologie	v	537	427	21	9
Vakbekwaamheidsmiddelen	v	0	40	90	33
Persoonlijke beschermingsmiddelen					
Ademlucht	v	90	10	294	150
Repressieve kleding	v	287	91	50	20
Totaal persoonlijke beschermingsmiddelen		376	101	344	170
Vaartuigen					
Bepakkingen	v	0	0	0	0
Vaartuigen	v	0	0	0	10
Totaal vaartuigen		0	0	0	10
Voertuigen					
Bepakkingen	v	747	1.480	557	944
Voertuigen	v	1.457	1.446	2.127	4.659
Totaal voertuigen		2.204	2.926	2.684	5.603
Totaal sector Brandweer		3.117	3.504	3.140	5.825
Sector GHOR					
Voertuigen	v	0	70	0	0
Totaal sector GHOR		0	70	0	0
Sector VB					
Automatisering	v	125	0	0	0
Inventaris	v	20	0	0	0
Totaal sector VB		145	0	0	0
Sector GMK					
Automatisering	v	117	24	21	0
Totaal sector GMK		117	24	21	0

		Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Sector RAV					
Automatisering	v	25	80	90	25
Communicatie- en verbindingsmiddelen	v	0	0	0	0
Gebouwen	v	0	0	0	0
Inventaris	v	25	25	25	25
Inventaris medisch	v	100	100	560	100
Verbouwingen	v	20	20	20	20
Voertuigen	v	130	883	1.058	638
Totaal sector RAV		300	1.108	1.753	808
Vastgoed					
Gebouwen					
Kazernes	v	0	0	0	0
Totaal kazernes		0	0	0	0
Ondersteunde diensten					
Automatisering	v	750	125	100	75
Inventaris	v	50	50	50	50
Verbouwingen	v	100	100	100	100
Totaal ondersteunende diensten		900	275	250	225
Totaal Veiligheidsregio		4.579	4.980	5.163	6.858

5.6 Bijdrage deelnemende gemeenten

Op dit moment vindt een evaluatie plaats over de verdeelsystematiek omtrent de bijdragen van de gemeenten aan de Veiligheidsregio. De eventuele gevolgen hiervan zullen middels een begrotingswijziging worden verwerkt.

Gemeenten	Aantal inwoners **	Gemeentelijke bijdrage 2016	Indexering	Gemeentelijke bijdrage 2017
Beuningen	25.282	1.067.378	20.314	1.087.692
Druten	18.294	785.538	14.950	800.488
WMW	18.425	1.231.411	23.436	1.254.847
Buren *	26.150	1.809.048	34.429	1.843.477
Culemborg *	26.617	1.727.163	32.871	1.760.034
Geldermalsen	26.307	1.754.473	33.391	1.787.864
Neerijnen	12.100	928.954	17.680	946.634
Lingewaal	11.100	984.403	18.735	1.003.138
Berg en Dal	34.450	1.972.479	37.540	2.010.019
Nijmegen	171.281	11.811.587	224.796	12.036.383
Neder-Betuwe	22.559	1.497.969	28.509	1.526.478
Tiel	41.600	2.239.471	42.621	2.282.092
Wijchen	40.786	2.096.065	39.892	2.135.957
Heumen	16.434	1.117.397	21.266	1.138.663
Maasdriel	24.180	1.500.580	28.559	1.529.139
Zaltbommel	27.570	1.762.719	33.548	1.796.267
	543.135	34.286.636	652.535	34.939.171

* De bijdrage van deze gemeenten zal nog wijzigen als gevolg van de huurafspraken voor de kazernes die niet worden overgedragen.

** Bron: inwonersaantallen uit de Begrotingsrichtlijnen 2017 voor gemeenschappelijke regelingen in de regio Nijmegen (BRN).

Alle cijfers zijn op basis van prijspeil 2017.

5.7 Overzicht van baten en lasten in de begroting Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Bedragen * € 1.000

	Bijgestelde					
	Realisatie 2015	begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	17.366	17.691	17.819	17.819	17.819	17.819
Subsidies Rijk	7.378	7.221	7.125	7.125	7.125	7.125
Subsidies Provincie	57	80	80	80	80	80
Bijdrage deelnemende gemeenten	34.172	34.287	34.939	34.939	34.939	34.939
Opbrengsten bedrijfsvoering	2.041	1.969	1.937	1.937	1.937	1.937
Overige opbrengsten	2.053	1.705	1.701	1.701	1.701	1.701
Totaal baten	63.066	62.953	63.601	63.601	63.601	63.601
Lasten						
Personeelskosten	44.731	44.246	44.457	44.485	44.514	44.548
Huisvesting	3.310	2.943	2.991	2.991	2.991	2.991
Kantoormiddelen	399	435	436	436	436	436
Medische zaken	522	521	522	522	522	522
Communicatieapparatuur	2.543	2.857	2.745	2.745	2.745	2.745
Wagenpark en werkmaterieel	2.784	2.630	2.677	2.677	2.677	2.677
Kapitaallasten	6.996	7.822	8.202	8.202	8.287	8.245
Evenementen, paraatheidsverg. en inleen	76	75	81	81	81	81
Oefenen en opleiden	0	0	0	0	0	0
Dienstverlening door derden	1.208	1.279	1.244	1.244	1.244	1.244
Interne doorbel. bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0
Algemene kosten	1.725	1.505	1.552	1.552	1.552	1.552
Onvoorzien	0	153	156	156	156	156
Rentebaten en lasten	-1.287	-1.339	-1.284	-1.165	-1.162	-1.136
Nog te bezuinigen	0	0	-167	-274	-391	-408
Totaal lasten	63.008	63.126	63.612	63.651	63.651	63.651
Saldo van baten en lasten	58	-172	-11	-50	-50	-50
Buitengewone baten en lasten	82	50	50	50	50	50
Geraamd saldo van baten en lasten *	141	-120	39	0	0	0
Bestemde reserve compensatie btw	-215	0	0	0	0	0
Bestemde reserve vakantiegeld	220	0	0	0	0	0
Bestemde reserve toegangssysteem kazerne	200	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	-64	-120	39	0	0	0
Geraamde resultaat	0	0	0	0	0	0

* -/- is onttrekking +/- is toevoeging

5.8 Uiteenzetting financiële positie Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Bedragen * € 1.000

Activa	Jrk 2015	Begr 2016	Begr 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	55.075	49.681	57.420	56.346	55.353	56.336
Vlottende activa						
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>						
Debiteuren	3.198	2.930	3.198	3.198	3.198	3.198
Debiteuren openbare lichamen	8.544	1.699	8.544	8.544	8.544	8.544
Verrekening deeln. gemeenten	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen Rijksschatkist	6.155	1.970	6.155	6.155	6.155	6.155
Overige vorderingen	1.524	1.079	1.524	1.524	1.524	1.524
Sluitpost (incl rekening-courant)	0	7.776	-4.666	-3.933	-2.576	-3.727
	19.420	15.454	14.755	15.488	16.845	15.694
Liquide middelen	139	0	0	0	0	0
Totaal	74.634	65.135	72.175	71.834	72.198	72.031

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Passiva	Jrk 2015	Begr 2016	Begr 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Vaste Passiva						
<i>Eigen vermogen *</i>						
RAV	2.688	2.877	2.566	2.566	2.565	2.565
Subtotaal programma RAV	2.688	2.876	2.566	2.566	2.565	2.565
Alg Reserve C&R	2.353	2.106	2.392	2.392	2.392	2.392
<i>Bestemde reserves:</i>						
Vakantiegeld	781	0	0	0	0	0
Toegangssystemen	200	0	0	0	0	0
Subtotaal programma C&R	3.334	2.106	2.392	2.392	2.392	2.392
Totaal Eigen vermogen	6.022	4.982	4.958	4.958	4.958	4.958
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar						
Langlopende leningen	48.805	49.818	48.805	48.805	48.805	48.805
Voorzieningen						
Voorziening groot onderhoud	838	109	558	217	581	413
Voorziening niet-actieven	170	0	0	0	0	0
	1.008	109	558	217	581	413
Vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Kasgeldleningen	0	0	0	0	0	0
Nog in tarieven te verrekenen	0	204	0	0	0	0
Sluitpost (incl rekening-courant)	944	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	17.855	10.022	17.855	17.855	17.855	17.855
	18.799	10.226	17.855	17.855	17.855	17.855
Totaal	74.634	65.135	72.175	71.834	72.198	72.031

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom begroting 2017 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2015 tenzij andere gegevens voor handen zijn.

5.9 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

Grondslagen van resultaatbepaling

De begroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de veiligheidsregio omvat het totaal van alle activiteiten van de veiligheidsregio. De sectoren Brandweer, Veiligheidsbureau, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio, Gemeenschappelijke meldkamer (incl. MKB), Staf en Bedrijfsvoering worden in het overzicht van baten en lasten Crisis- en Rampenbestrijding gepresenteerd. Voor de sector RAV is een afzonderlijk overzicht van baten en lasten gepresenteerd. Onderlinge verrekeningen tussen de programma's worden in de resultatenrekening van de veiligheidsregio geëlimineerd.

Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa (> € 5.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffings- of vervaardigingskosten, standaard investeringsbedrag of historische aanschafwaarde, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Kleine, gelijksoortige investeringen worden gebundeld. De afschrijving hiervan start halverwege het jaar. De afschrijvingstermijnen staan op de volgende pagina vermeld.

Er wordt rente over de materiële vaste activa gerekend. Het gehanteerde percentage is 4,50%.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het programma Crisis- en Rampenbestrijding bestaat uit een algemene reserve rampenbestrijding en uit een bestemde reserve vakantiegeld. Het eigen vermogen van het programma RAV bestaat uit de reserve aanvaardbare kosten RAV. Het eigen vermogen bestaat daarnaast uit het nog te bestemmen resultaat over het laatste boekjaar. In de balans zoals opgenomen in deze begroting, wordt het jaarresultaat om pragmatische en presentatietechnische redenen steeds toegevoegd of onttrokken aan de reserves.

Voorzieningen

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd middels jaarlijkse dotaties in verband met in de toekomst uit te voeren groot onderhoud aan diverse panden. De planningshorizon bedraagt 10 jaar.

De voorziening niet-actief personeel is gevormd voor de afdekking van kosten voor niet-actief personeel dat gefinancierd wordt vanuit het programma Crisis- en Rampenbestrijding. De kosten van niet-actief personeel in verband met FLO (functioneel leeftijdsontslag) kunnen worden gedeclareerd. Dit geldt voor beide programma's.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd. Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Voor zover niet anders vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Afschrijvingstermijnen

	Afschrijvings termijn*
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	
Bluskleding en beschermingsmiddelen (bluspakken, laarzen etc)	5 / 8 / 10
Uniformkleding	12
Ademlucht (toestel, cilinder, gelaatstuk etc)	10 / 15
Automatisering	
Hard- en software	3 / 4 / 5
Telefonie	10
ICT-infrastructuur	15
Communicatie- en verbindingsmiddelen	
Alarmontvanger	4
Mobiele Data Terminal	3 / 5
Communicatienetwerksysteem (C2000/P2000)	5 / 7
Signalering kazerne	10
Gebouwen en inventaris	
Installaties en testapparatuur ademluchtwerkplaats	8 / 15
Inventaris/meubilair/aggregaat	10 / 15
Verbouwing	10 / 20
Semi-permanente unit	20
Gebouw / kazerne	30 / 40
Medische inventaris	
Medische apparatuur (oa defibrillatoren, autopulse, AED)	5 / 7
Brancards	7
Vaartuigen	
Blusboten	30
Motorboot	10
Hulpboot en trailer	20
Midlife update	10
Bepakking vaartuigen	
Reddingsvest	8
Bepakking overig	10 / 15
Voertuigen	
Ambulance en rapid responder	5
MICU-voertuig	7
Tankautospuiter, redvoertuig en hulpverleningsvoertuig	15
Schuimblus- en haakarmvoertuig	20
Haakarmbak	15 / 20
Overige voertuigen (vervoer van personen en materiaal)	5 / 7 / 8 / 10
Midlife updates van de diverse voertuigen	4 / 7 / 8 / 10

	Afschrijvings termijn*
Inventaris en bekleding voertuigen	
Inventaris Tankautospuiter	15
Inventaris overige voertuigen	7
Werken op hoogte	8 / 10
Hydraulisch redgereedschap	8 / 15
Pneumatisch gereedschap / hefzussen	10
Meetapparatuur (explosiegevaar-, CO2-meter etc)	5 / 10 / 15
Oppervlakteredding (redbord, redsets ed)	8 / 15
Watertransportsysteem	15 / 20
Kettingzaag	8
Overdrukventilator	8
Draagbare motorspuiter	8
Warmtebeeldcamera	8
Vakbekwaamheidsmiddelen	
Oefenaanhanger en oefencontainer	15
Oefenmiddelen (PPMO)	5 / 8
Simulatiecontainer	3

* bij een aantal genoemde activa zijn meerdere afschrijvingstermijnen weergegeven. Dit komt doordat onder de genoemde hoofdrubrieken een aantal subcategorieën vallen waarvan het te ver voert ze allemaal hier te vermelden.

6 Verklaring van afkortingen

AED	Automatische Externe Defibrillator
BBV	Besluit Begroting & Verantwoording Provincies en Gemeenten
BDUR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BMT	Brandweer Management Team
BOT	Bedrijfsopvangteam
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CACO	Calamiteitencoördinator
CoPI	Commando Plaats Incident
CRIB	Centraal Registratie en Inlichtingen Bureau
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DTV	Directieteam Veiligheid
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
FIDO	Wet Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer
GR H&V	Gemeenschappelijke Regeling Hulpverlening & Veiligheid Gelderland-Zuid
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
HOvD	Hoofdofficier van Dienst
Hv	Hulpverlening
LCS	Landelijk Crisismanagementsysteem
MICU	Mobiele Intensive Care Unit
MKA	Meldkamer Ambulancezorg
NP	Nurse Practitioner
ODR	Omgevingsdienst Rivierenland
ODRN	Omgevingsdienst Regio Nijmegen
OGS	Ongevalbestrijding Gevaarlijke Stoffen
OMS	Openbaar Meldsysteem
OvD	Officier van Dienst
PAM	Periodieke Arbeidsgezondheidskundige Monitor
PPMO	Periodiek Preventieve Medisch Onderzoek
RAV	Regionale Ambulance Voorziening Gelderland-Zuid
RCvD	Regionaal commandant van dienst
ROvD	Regionaal Officier van Dienst
RRC	Raad van Regionaal Commandanten
RUD	Regionale uitvoeringsdiensten
TOOM	Terugdringen onechte en ongewenste meldingen
TS	Tankautospuit
Twaz	Tijdelijke wet ambulancezorg
VeRA	Veiligheidsregio Referentie Architectuur
VR	Veiligheidsregio
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VWS	Volksgesondheid, Welzijn en Sport
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Waz	Wet ambulancezorg
Wpg	Wet publieke gezondheid
Wvr	Wet veiligheidsregio's